

DIVIZJONI WIRT

EKWIPARAZZJONI

PERIT TEKNIKU

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

MHALLEF

**ONOR. LORRAINE SCHEMBRI ORLAND
LL.D., M.Jur. (Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.**

Seduta ta' nhar il-Hamis, 31 ta' Mejju 2018

Kawza Numru : 12

Citazzjoni Numru : 252/1980/1 LSO

Antoinette mart Paul Barberi

vs

**Julian Bonello u l-ahwa
Bonello – Carmelo, Joseph,
Mary mart John Ambrogio,
Emanuel, Rita mart David
Roe, Irene mart Joseph
Galea, Helen, Teresa, Doreen,**

u Julian u Pierre minorenni
rapprezentati minn
missierhom l-istess Julian
Bonello u b' digriet tat-12 ta'
Mejju 2009 il-gudizzju gie
trasfuz fil-persuna tal-
konvenuti Carmelo Bonello,
Joseph Bonello, Mary mart
John Ambrogio, Emanuel
Bonello, Rita mart David Roe,
Nazzarena sive Irene mart
Joseph Galea, Helen Bonello,
Tereza mart David
Degabriele, Julian Bonello u
Pierre Bonello *stante* l-mewt
ta' Julian Bonello

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 3 ta' Marzu 1980 u
pprezentata quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta
fejn esponiet: -

Billi l-komunjoni tal-akkwisti bejn l-ewwel konvenut
imsemmi, Julian Bonello u martu Marianna nee` Mercieca
spiccat mal-mewt ta' din tal-ahhar li grat fl-20 ta' Jannar
1979;

Illi peress illi l-attrici u l-konvenuti l-oħra kollha, barra l-imsemmi missierha Julian Bonello, huma t-tnax (12) l-eredi ugwali tal-imsemmija ommhom Marianna, billi din mietet mingħajr testment;

Illi peress illi l-attrici ma tridx li tibqa' fi stat ta' kominunjonijoni la ma missierha u lanqas ma hutha;

Jghidu l-konvenuti għaliex din il-Qorti m'għandhiex:

1. Tordna l-likwidazzjoni tal-kominunjonijoni tal-akkwisti ġia ezistenti bejn Julian Bonello u martu Marianna nee` Mercieca li spiccat fl-20 ta' Jannar 1979;
2. Tordna d-divizjoni tal-istess billi tassenja nofsha lill-istess Julian Bonello u n-nofs l-iehor lill-attrici u l-hdax il-konvenut, ilkoll ahwa Bonello;
3. Tordna d-divizjoni f'tnax-il parti ugwali tal-imsemmi nofs li kien jappartieni lil Marianna Bonello nee` Mercieca;
4. U tassenjaha parti lill-attrici u parti ugwali lil kull wiehed u wahda mill-hdax-il konvenuti hutha - dodicezima (1/12) parti lil kull wiehed u wahda mill-ahwa Bonello, tfal tal-konvenut Julian Bonello u Marianna nee` Mercieca - l-attrici u l-konvenuti, l-oħra, f'din il-kawza.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-konvenuti għas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenuti datata 19 ta' Marzu 1980 (fol 5) fejn esponew illi :-

In linea preliminari li peress li t-taxxa tas-successjoni tad-decujus Marianna Bonello ghadha mhix likwidata u ghalhekk mhix imhallsa t-taxxa relattiva *a tenur* tal-Artikolu 41 (2) tal-Att tal-1973 dwar it-Taxxa tal-Mewt u Donazzjoni ma jistax jigi publikat l-att ta' divizjoni mitlub mill-attrici u ghalhekk id-domanda tal-attrici hija intempestiva;

Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni, l-eccipjenti ma jopponux ruhhom ghad-domandi attrici izda fil-likwidazzjoni tas-sehem spettanti lill-attrici ghandha ssir l-imputazzjoni u kollazzjoni tad-dota li hija rceviet fl-okkazzjoni taz-zwieg taghha minghand il-genituri taghha.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat li din il-kawza giet appuntata ghas-smigh mill-Qorti kif diversament presjeduta ghas-seduta tat-30 ta' April 1980.

Rat il-verbal tas-seduta tat-28 ta' Ottubru 1985 (fol 33) mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament preseduta fejn meta ssejhet il-kawza ma deher hadd. Billi din il-kawza ghandha storja relattivament twila (qatt ma jidher hadd) tant li fl-ahhar verbal tal-1 ta' Ottubru 1984 hemm imnizzel kategorikament li jekk fis-seduta li kien imiss ma jidher hadd il-kawza kellha tithalla *Sine Die* u peress li l-istess

haga kienet grat fit-8 ta' Meju 1985, u peress li fis-seduta tal-lum rega' ma deher hadd; tibqa' differita *Sine Die*.

Rat ir-rikors tal-attrici datat 12 ta' Frar 1986 a fol 34 tal-process fejn talbet lill-Qorti joghgobha tirriappunta l-kawza ghal data stabbilita sabiex jixhed il-Kummissarju tat-Taxxi Nterni, biex il-kawza tkun tista' tibda u tispicca; u l-Qorti kif diversament presjeduta laqghet it-talba u appuntat il-kawza ghas-smigh ghas-seduta tas-16 ta' Meju 1986, u dan kif jidher bid-digriet moghti fl-14 ta' Frar 1986 (fol 35).

Rat il-verbal tas-seduta tal-15 ta' April 1994 (fol 82) mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta fejn meta ssejhet il-kawza la dehret l-attrici, imsejha ghal aktar minn tliet darbiet, u lanqas l-Avukat taghha. Inghata digriet: il-kawza giet kancellata.

Rat ir-rikors tal-attrici datata 15 ta' April 1994 a fol 84 tal-process fejn l-esponenti talbet lill-Qorti joghgobha tiddeferixxi din il-kawza ghal data ohra; u l-Qorti kif diversament presjeduta rat li r-rikors ma kienx a konjizzjoni taghha meta fis-seduta tal-15 ta' April 1994 hija kancellat l-itsess kawza minn fuq il-lista. Ghaldagstant irrevokat *contrario imperio* d-digriet taghha tal-15 ta' April 1994 u iddiferixxiet l-kawza ghall-kontinwazzjoni ghat-22 ta' April 1994 kif jidher bid-digriet tad-19 ta' April 1994 (fol 85).

Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta' April 1994 (fol 86) mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presejdata fejn meta ssejhet il-kawza aktar minn darba, la dehru l-attrici u

lanqas l-avukati taghha. Il-Qorti rat l-artikolu 199(1) tal-Kodici Kap 12 u hassret il-kawza minn fuq il-lista a spejjez tal-attur.

Rat ir-rikors tal-attribuci datata 6 ta' Meju 1994 (fol 87) fejn talbet lill-Qorti joghgobha terga' tirriappunta l-kawza ghas-smigh *ai termini* tal-procedura civili; u l-Qorti kif diversament presjeduta, minkejja illi jidher li dan sar *fuori termine* effettivament huwa sostituzzjoni ta' rikors iehor li kien sar *entro termine* u cioe` fid-29 ta' April 1994 pero` kien sar zball fir-rikors. Ir-rigorosita` tal-ligi fejn jidher it-termini mhux intizi biex tippunixxi wkoll zball genwin. Ghal dawn ir-ragunijiet laqghet it-talba u regghet appuntat il-kawza ghas-smigh ghas-seduta tal-24 ta' Gunju 1994 u tissejjah fid-9:00am. Ghandha ssir notifika tal-konvenuti ghas-spejjez tal-attur.

Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta' Marzu 1996 (fol 128) mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta fejn Dr Mangion ghall-konvenut informa l-Qorti illi llum l-ammont dovut bhala taxxa tas-successjoni tad-decius Marianna Bonello jinsab definittivament likwidat u ghaldaqstant il-konvenuti qeghdin jirtiraw l-ewwel eccezzjonijiet preliminari tagghom.

Rat ir-rikors tal-attribuci Antoinette Barberi datata 20 ta' Gunju 2001 a fol 179 tal-process fejn l-esponenti talbet lill-Qorti joghgobha tordna t-trasfuzzjoni tal-gudizzju fil-persuna tal-konvenuti Carmelo Bonello, Joseph Bonello, Mary mart John Ambrogio, Emanuel Bonello, Rita mart David Roe,

Nazzarena sive Irene mart Joseph Bonello u Pierre Bonello, wara li taghti l-opportun provvedimenti.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenuti datata 25 ta' Gunju 2013 a fol 610 tal-process.

Rat is-surroga a fol 619 tal-process, datata 13 ta' Frar 2014, fejn din il-kawza giet differita ghall-4 ta' Marzu 2014 u assenjata biex tinstema' quddiem din il-Qorti kif hekk illum presjeduta.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-attrici Antoinette mart Paul Barberi datata 29 ta' Settembru 2007 a fol 638 tal-process.

Rat il-verbali kollha tas-seduti mizmuma inkluz dak tal-Hamis, 16 ta' Novembru 2017 fejn meta ssejhet il-kawza dehru Dr Dominic Cassar ghall-attrici prezenti u Dr Joseph Zammit u Dr Rutter Giappone ghall-konvenuti prezenti. Il-Qorti semghet it-trattazzjoni ta' Dr Joseph Zammit, Dr Dominic Cassar u Dr Rutter Giappone, liema trattazzjoni giet registrata fuq is-sistema eletronika. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghas-27 ta' Frar 2018 fid-9:30a.m.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti kif hekk presjeduta datata 23 ta' Novembru 2017 fejn : il-Qorti, wara li giet infurmata li t-traskrizzjoni tat-trattazzjoni orali li saret fl-ahhar seduta ma gietx registrata fuq is-sistema eletronika, tirrikjama l-kawza ghall-25 ta' Jannar 2018 fil-10:45am sabiex issir tali trattazzjoni mill-gdid.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma l-Hamis, 25 ta' Jannar 2018 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr Lara Cassar ghar-rikorrenti prezenti u Dr Joseph Zammit ghall-intimati prezenti. Il-Qorti semghet it-trattazzjoni finali tad-difensuri tal-partijiet, liema trattazzjoni giet registrata fuq is-sistema eletronika. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghall-31 ta' Mejju 2018 fid-9:30am.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Permezz ta' din l-azzjoni, l-attrici qed titlob il-qsim tal-wirt ta' ommha Marianna Bonello, sabiex tigi ordnata d-divizjoni tat-tnax-il parti ugwali tas-sehem li kien jappartjeni lil Marianna Bonello, sabiex tigi assenjata parti lill-attrici u parti ugwali ta' dodecizima parti lil kull wiehed u wahda mill-ahwa Bonello.

Illi l-intimati laqghu preliminarjament, li l-kawza hija intempestiva *stante* li t-taxxa ta' Marianna Bonello ghadha mhijiex likwidata u mhix imhallsa *ai termini* tal-artikoli 41 (2) tal-Att Dwar it-Taxxa tal-Mewt u d-Donazzjoni. Din l-eccezzjoni giet irtirata fil-mori *stante* li giet regolarizzata t-taxxa fuq il-mewt tad-decujus. Illi fil-mertu ghalkemm, m'hemmx oggezzjoni ghat-talba tal-attrici, sakemm issir l-imputazzjoni u l-kollazzjoni tad-dota li hija rceviet.

Fatti:

Jirrizulta li Marianna Bonello mietet fl-20 ta' Jannar 1979. Illi wara tentattivi, sabiex l-attrici tiehu sehemha mill-wirt ta' ommha li mietet intestata, sfaw fix-xejn, ipprocediet bil-kaz odjern. Fil-mori ta' dan il-kaz, miet il-missier Julian Bonello fit-28 ta' Marzu 2001, kif jidher mic-certifikat tal-mewt a fol 181 tal-process, u l-wirt tieghu jinsab regolat b'testament datat 23 ta' Lulju 1996 fl-atti tan-Nutar Mark Coppini esebit a fol 182 *et sequens* tal-process. Ghalhekk, l-atti gew trasfuzi f'isem il-konvenuti Carmelo Bonello, Joseph Bonello, Mary mart John Ambrogio, Emanuel Bonello, Rita mart David Roe, Nazzarena sive Irene mart Joseph Galea, Helen Bonello, Tereza mart David Degabriele, Julian Bonello u Pierre Bonello, permezz ta' digriet ta' din il-Qorti diversament preseduta datat 12 ta' Settembru 2001.

Provi:

Antoinette Barberi xehdet permezz ta' affidavit (fol 96-97) u qalet, li hi r-raba' wild ta' Giljan u Marianna Bonello, u li kellha tieqaf mill-iskola biex tghin fin-negozju ta' missierha, u meta tgharrset lil zewgha wkoll kien ighin fin-negozju u qal ma thallsux tax-xoghol li kienu ghamlu. Semmiet li rceviet Lm500 bhala dota. Spjegat li qabel giet iffurmata l-kumpanija Wembley Motors, li fiha missierha ommha u hutha s-subien kienu azzjonisti, inbieghu l-karozzi kollha u nxtraw vetturi f'isem hutha subien. Qalet li ma' missierha ma tantx setghet tiddjaloga minghajr biza', u meta ppruvat

titkellem mieghu biex tirranga kollox u kellmet avukat izda ma sar l-ebda ftehim, saret taf li l-unika triq hi li tiftah kaz kontra l-werrieta ta' ommha defunta. Ziedet tghid li wara l-mewt ta' ommha Wembley Motors bieghet u kriet postijiet, u hi qatt ma nghatat xejn. Qalet li l-familja ghandhom zewg villel kbar go Santa Marija Estate li wahda tinkera, u l-ohra juzawha l-ahwa ghal xahar kull wiehed.

L-attrici xehdet ulterjorment (fol 285-287) (fol 426-427)¹ qalet li ommha mietet fl-20 ta' Jannar 1979, u hi istitwiet dan il-kaz fl-1980. Spjegat li malli mietet ommha kienet kellmet lil missierha biex tbiddel il-post fejn kienet qed toqghod li kien bla kera, missierha kien qalilha li kollox kien f'idejn Carmelo, u meta staqsiet lil Carmelo qalilha li ma kienx possibbli. Illi wara l-mewt tal-mama taghha, hi kienet kellmet lill-avukat Giuseppe Mifsud Bonnici, li kien kellem lil missierha tliet darbiet izda baqghet minghajr risposta. Spjegat li qatt ma nghatat informazzjoni dwar il-wirt ta' ommha u lanqas kellimha hadd rigward id-denunzja. Qalet li sussegwentement huha Carmelo kien informaha li l-Perit David Pace kien se jaghmel stima minhabba s-successjoni, u meta qalet li hi ma qablitx ma' din l-istima, inqala' l-inkwiet u ma baqghetx tmur id-dar ta' missierha.

Hi esebiet Dok AB u AB, ittri lil missierha, Dok AB2 u Dok AB3 kopji ta' ricerki ta' testmenti sigrieti ta' ommha Marianna Bonello, Dok AB4, certifikat tal-mewt ta' ommha, u Dok AB5, sett ta' ricerki ufficjali tal-attiv u l-passiv ta' Turista Ltd, Wembley Motors Ltd. u Julian Bonello.

¹ Seduta tat-13 ta' Frar 2003; Seduta tat-22 ta' Mejju 2003

Esebiet ukoll Dok AB6, kopja tal-Memorandum and Articles ta' Turista Ltd. u ta' Wembley Motors Ltd.

Gemma Debono Registratur tal-Qorti qalet, (fol 150-153)² li hi ghamlet l-indagini u kkomunikat ma' Dr. Alex Perici Calascione, il-Perit li kien nominat, li gie sotitwit, izda l-inkarigu tieghu gie terminat. Illi rrizulta li l-process intilef u promettiet li taghmel il-verifiki kollha sabiex jinstab.

Il-Perit **David Pace** xehed (fol 205-206)³ li fir-rapport tieghu, fejn il-proprjeta` numru 1 u 3 gew indikati bhala mikrija, u hu ma kellux jaghti l-valur taghhom fuq is-suq izda kellu jzomm ir-relattivita` bejn valur ta' post u iehor.

Carmelo Bonello xehed (fol 207-208) (fol 261-263)⁴ u qal li fiz-zmien tal-mewt ta' l-omm l-ishma kienu f'isem il-missier u dawn kienu ta' "Wembley Motors" u "Turista Ltd." Qal ukoll li fid-data tal-mewt ta' ommu, ma kien hemm ebda proprjeta` tas-socjeta mikrija lil terzi, izda l-proprjeta` l-ohra kienet mikrija. Hu pprezenta Dok CB l-accounts ta' Wembley Motors sal-31 ta' Marzu 1979, Dok CB1 l-accounts tal-kumpanija sal-31 ta' Marzu 1978, Dok CB2, l-accounts ta' Turista Ltd. sat-30 ta' Gunju 1978, Dok CB3, l-accounts ta' Turista Ltd. sat-30 ta' Gunju 1979. Esebixxa wkoll kuntratt Dok CB4, dan il-kuntratt sar qabel il-mewt ta' l-omm, fejn giet akkwistata l-villa "Tirna Nog", 379, f'Santa Marija Estate, li giet mixtrija direttament mis-socjeta` Turista Ltd. u CB5, hu kien iffirma ghan-nom ta' Ingliz, izda

² Seduta tal-25 ta' Settembru 1998.

³ Seduta tal-14ta' Jannar 2002.

⁴ Seduta tal-14 ta' Jannar 2002; Seduta tal-21 ta' Marzu 2002.

sussegwentement kien imgieghel jixtriha hu, *stante* li kien att ta' bejgh mhux ta' konvenju, izda meta deher għall-kuntratt dehret "Turista Ltd.", u dan kien wara l-mewt ta' l-omm.

Francis Cachia xehed in rapprezentanza tad-Dipartiment tat-Taxxi Interni, (fol 275-276) (fol 279)⁵ qal li kopja tad-denunzja hi Dok DC, u ma jistax jaghti informazzjoni, u wara li tkellem mad-Direttur, qal li ma jistax jtkellem fuq l-ebda figura u fuq dak li jirrizulta mid-denunzja.

Catherine Fenech, (fol 453)⁶ rapprezentanta tal-HSBC Bank, u mir-ricerki li saru qalet li ma kien hemm l-ebda kontijiet f'isem Marianna Bonello u Julian Bonello, u lanqas f'isem is-socjetajiet Wembley Motors u Turista Ltd.

Maria Teresa Busuttil, (fol 455)⁷ rapprezentanta tal-BOV qalet li mir-ricerka li marret lura sal-1979 ma nstab l-ebda kont f'isem Marianna Bonello u Julian Bonello u lanqas f'isem is-socjetajiet Wembley Motors u Turista Ltd.

Illi apparti dawn il-provi, jidher li din il-kawza giet ittraxxinata għall-tul konsiderevoli ta' snin (28 sena) minghajr l-ebda progress sostanzjali. L-uniku pass konkret li sar kien fin-nomina tal-Perit Alan Saliba, li kemm fl-ewwel rapport tieghu, kif ukoll fit-tieni rapport, wasal għall-valutazzjoni, likwidazzjoni u prospett ta' divizjoni li jindirizzaw it-talbiet tal-attrici.

⁵ Seduta tat-13 ta' Mejju 2002; Seduta tal-1 ta' Lulju 2002.

⁶ Seduta tal-5 ta' Ottubru 2004

⁷ Seduta tal-5 ta' Ottubru 2004

L-ewwel eccezzjoni preliminari u t-talba għall-element kostituzzjonali.

Il-Qorti ser tittratta din l-eccezzjoni u l-kwistjoni kostituzzjonali sollevata mill-aspett purament storiku għall-kompletezza, billi, kif jirrizulta, l-eccezzjoni giet sorvolata u l-kwistjoni kostituzzjonali, għalkemm mhux formalment irtirata, gie ddikjarat li ma ghadx hemm interess fiha.

Illi kien gie except mill-intimati, li peress li t-taxxa tas-successjoni tad-decujus Marianna Bonello ghadha mhijiex likwidata, b'hekk mhijiex imhallsa t-taxxa a tenur tal-artikolu 41(2) tal-Att tal-1973 dwar it-Taxxa tal-Mewt u Donazzjoni, l-azzjoni odjerna hija intempestiva.

In segwitu għal din l-eccezzjoni preliminari, l-attrici ipprezentat nota għat-talba tagħha sabiex tigi investigata minn din il-Qorti l-kostituzzjonalita` o *meno* tal-artikolu 40 tal-Kap 239 *in vigore* dak iz-zmien (a fol 106-107 tal-process). Illi fl-istess nota tal-attrici gie rilevat, li l-imsemmi artikolu tal-ligi gie abrogat permezz tal-att numru XVI tal-1993, izda l-effetti tieghu baqghu fis-sehh fir-rigward ta' denunzji ta' successjoni dwar imwiet li sehew qabel il-1993, bhal fil-kaz in ezami.

Sussegwentement, il-kjamati in kawza il-Prim Ministru, l-Ministru tal-Finanzi u l-Kummissarju tat-Taxxi Interni ipprezentaw ir-risposta tagħhom, a fol 124, fejn fil-mertu tal-kwistjoni, kien gie sostnut, li l-attrici mhijiex

necessarjament marbuta li thallas it-taxxa in kwistjoni izda hija obbligata li tinforma lill-Kumissarju tat-Taxxi Interni bl-intenzjoni taghha li tipprocedi bil-kaz fil-Qorti. Illi kien gie spjegat li l-artikolu 40 li kien vigenti dak iz-zmien kien redatt f'termini ragonevoli u huwa necessarju u proporzjonali ghall-iskop legittimu li kien intiz ghalih, kwindi gie sottomess, li t-talba tar-rikorrenti dwar il-kostituzzjonalita` o *meno* ta' dan l-artikolu li kien vigenti, hija infondata, frivola u fiergha.

Illi rrizulta mill-verbal datat 25 ta' Frar 2013, li l-avukati tal-partijiet iddikjaraw li m'ghadx fadal interess fuq it-talba ghall-element kostituzzjonali (fol 106). Ghalhekk, il-kjamat in kawza qed jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju.

Konsegwentement, din il-Qorti qed tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-talba ta' l-attrici surreferita.

Referibbilment ghall-eccezzjoni preliminari sollevata, jigi ritenut, li l-artikolu 40 tal-Kap 239, li gie abrogat, kien intiz principalment biex tigi protetta t-taxxa li ghandha tithallas f'kazijiet ta' successjoni bhal dawn. Madankollu, rigward dak allegat mill-attrici fil-premessi, fejn hi qed tilmenta li giet privata mit-tgawdija tal-wirt ta' ommha peress li hutha bhala co-eredi, hbew minnha biex jippregudikaw lill-istess attrici, l-attrici ghandha d-dritt tipprocedi b'kaz civili bhal kaz in ezami sabiex hija titlob id-drittijiet taghha *qua* eredi. Illi l-Qorti ghandha wara ezami akkurat tal-atti tal-kaz,

tiddetermina jekk ghandhiex id-dritt ghas-sehem mill-wirt ta' ommha Marianna Bonello, kif mitlub mill-istess attrici.

Ghaldaqstant, it-talba odjerna mhijiex intempestiva. Ghalhekk, tichad l-ewwel eccezzjoni preliminari ta' l-intimati.

Rapporti tal-Perit Alan Saliba.

B'digriet ta' din il-Qorti diversament presjeduta tat-13 ta' Frar 2001, gie nominat il-Perit Alan Saliba bhala perit arkitett (fol 175) u r-rapport tieghu jinsab esebit a fol 470 *et sequens* tal-process.

Fir-rapport tieghu a fol 470, il-Perit Saliba ta valutazzjoni tal-hdax il-proprjeta` mertu tal-vertenza in ezami kif gej:

- 1.50, Wembley Garage, Triq San Gorg, San Giljan. (Lm225,000).
2. Garaxx, Triq Rose, San Giljan (Lm42,000).
3. The Keating House, Triq Ross, San Giljan (Lm410,000)
4. 126, Wembley Court, appartamenti 5-8 Triq Sant Antnin San Gwann (Lm118,000) cioe` Lm30,000 kull appartament fl-ewwel sular, Lm29,000 kull appartament fit-tieni sular stmati bhala liberi u franki.
5. 124/128, Triq Sant Antnin, San Gwann (Lm84,000)

6. 109/113, Triq Sant Antnin, San Gwann (Lm134,000)
7. 111, Julian Flats, Appartamenti 1-2 Triq Sant Antnin San Gwann (Lm84,000) ossia Lm42,000 kull appartament stmat bhala liberi u franki.
8. 69, Wembley Court, Appartamenti 1-4 Triq il-Kapuccini San Gwann (Lm118,000) cioe` Lm30,000 kull appartament fl-ewwel sular, Lm29,000 kull appartament fit-tieni sular, stmati bhala liberi u franki.
9. 67/71 Triq il-Kapuccini San Gwann (Lm82,000) - zewg garaxxijiet konnessi.
10. 90, Maryanne Court, Appartamenti 1-4 Triq Santa Margerita, San Gwann (LM150,000) cioe` Lm38,000 kull appartament fl-ewwel sular, Lm37,000 kull appartament fit-tieni sular, stmati bhala liberi u franki.
11. 88/92, Triq Santa Margerita, San Gwann (Lm144,000).

F'rapport ulterjuri sabiex *“jirrelata formalment jekk il-wirt hux komodament divizibbli, u f'kaz affermattiv jaghmel proposta ta' qasma b'assenjazzjoni”*, il-Perit Saliba kkonkluda hekk, wara li anke elenka l-valur tal-komunjoni tal-akkwisti tal-konjugi Bonello. Fil-konkluzjoni, il-Pert Tekniku kkonkluda li l-assenjazzjoni tal-wirt ta' Marianna Bonello ghandha tkun kif gej, bl-ekwiparazzjonijiet dovuti indikati wkoll.

PJAN TA' DIVIZJONI RELATAT MILL-PERIT ALAN SALIBA (Rapport Addizzjonali fol 544-557 tal-process):

Isem	Beni	Valur	Total €
(1)Antoinette	½ Flat 2,Wembley Court		34,940.60
	Donazzjoni		931.75
Ekwip.	Minghand Carmel		120,152.79
			156,025.14
(2)Carmel	1/10 Wembley Garage		52,410.90
	1/10 Garaxx Triq Ross		9,783.37
	1/10 The Keating House		95,504.31
	1/10 124/128 Triq St.Antnin		19,566.74
	1/10 109/113 Triq St.Antnin		31,213.60
	1/10 67/71Triq-Kapuccini		19,100.86
	1/1088/92Triq Sta Margerita		33,542.98
	½ Flat 4 Maryanne Court		43,093.41
Ekwip.	Lil Antoinette		(120,152.79)
	Lil Mary		(28,038.24)
			156,025.14
(3)Joseph	1/10 Wembley Garage		52,410.90
	1/10 Garaxx, Triq Ross		9,783.37
	1/10 The Keating House		95,504.31
	1/10 124/128 Triq St. Antnin		19,566.74
	1/10 109/13 Triq St.Antnin		31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini		19,100.86

	1/10 88/92 Triq Sta Margerita	33,542.98
	½ Flat1 Wembley Court	34,940.60
Ekwip.	Lil Mary	(80,855.91)
	Lil Irene	(59,182.31)
		156,025.14

(4)Mary	1/2 Flat 6 Wembley Court	34,940.60
	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	Donazzjoni	931.75
Ewkip	Minghand Carmel	28,038.24
	Minghand Joseph	80,855.91
		156,025.14

(5)Emmanuel	1/10 Wembley Garage	52,410.90
	1/10 Garaxx Triq Ross	9,783.37
	1/10 The Keating House	95,504.31
	1/10 124/128 Triq St.Antnin	19,566.74
	1/10 109/113 Triq St.Antnin	31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini	19,100.86
	1/10 88/92 Triq Sta Margerita	33,542.98
	½ Flat 1 St Julian Flats	48,916.84
Ekwip.	Lil Rita	(108,894.15)
	Lil Irene	(35,735.60)
	Lil Helen	(9,384.71)
		156,025.14

(6) Rita	1/2 Flat 5 Wembley Court	34,940.60
	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	Donazzjoni	931.75
Ekip	Minghand Emmanuel	108,894.15
		156,025.14

(7)Irene	1/12 Flat 7 Wembley court	5,629.32
	½ Flat 2 Julian Flats	48,916.84
	1/12 Flat 4 Wembley court	5,629.32
	Donazzjoni	931.75
Ekip.	Minghand Joseph	59,182.31
	Minghand Emmanuel	35,735.60
		156,025.14

(8) Helen	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	½ Flat 3 Maryanne Court	43,093.41
	Ghamara/cash	434.43
Ekip.	Minghand Emmanuel	9,384.71
	Minghand Julian	45,926.98
	Minghand Pierre	45,926.98
		156,025.14

(9) Theresa	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	½ Flat 2 Maryanne Court	44,258.09
Ekip.	Minghand Julian	100,508.40
		156,025.14

(10)Doreen	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	½ Flat 1 Maryannae Court	44,258.09
Ekwip.	Minghand Pierre	100,508.40
		156,025.14

(11) Julian	1/10 Wembley Garage	52,410.90
	1/10 Garaxx, Triq Ross	9,783.37
	1/10 The Keating House	95,504.31
	1/10 124/128 Triq St Antnin	19,566.74
	1/10 109/113 Triq St. Antnin	31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini	19,566.74
	1/10 88/92 Triq Sta Margerita	33,542.98
	½ Flat3 Wembley Court	33,775.91
	¼ shares	38,270.44
	¼ dejn	(30,708.59)
Ekwip.	Lil Theresa	(100,508.40)
	Lil Helen	(45,926.98)
		156,025.14

(12) Pierre	1/10 Wembley Garage	52,410.90
	1/10 Garaxx Triq Ross	9,783.37
	1/10 The Keating House	95,504.31
	1/10 124/128 Triq St Antnin	19,566.74
	1/10 109/113 Triq St Antnin	31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini	19,100.86
	1/10 88/92 Triq Sta Margerita	33,542.98
	½ Flat 8 Wembley Court	33,775.91
	¼ shares	38,270.44
	¼ dejn	(30,708.59)

Ekwip.	Lil Doreen	(100,508.40)
	Lil Helen	(45,926.98)
		156,025.14
TOTAL		€1,872,301.68

Illi saret talba ghal periti perizjuri, u gew anke nominati t-tliet periti addizzjonali mill-Qorti, kif diversament presjeduta. Izda, ma sar l-ebda access u rapport tal-periti perizjuri, *stante* li ghal zmien twil il-partijiet kienu qed jippruvaw jittransigu.

Kunsiderazzjonijiet ta' Dritt:

Jirrizulta li Marianna Bonello mietet intestata fl-20 ta' Jannar 1979 u dak iz-zmien wirtuha zewgha u uliedha.

Illi b'referenza ghall-immobbli formanti parti mill-wirt ta' Marianna Bonello u tal-komunjoni tal-akkwisti vigenti bejnha u bejn zewgha Julian Bonallo, gie mahtur il-Perit Alan Saliba li vvaluta l-elenku ta' immobbli imsemmija fir-rapport tieghu, b'mod individwali, kif elenkat aktar 'il fuq kif ukoll, bir-rapport addizzjonali tieghu, hejja pjan ta' divizjoni. Fin-nota ta' sottomissjonijiet ta' l-attrici, gie sottomess li l-Qorti fid-dixxernament taghha ghandha taghti piz lill-konkluzjonijiet tal-espert tal-Qorti.

Illi l-intimati qed jopponu ghall-pjan ta' qasma kif redatt mill-perit nominat mill-Qorti. Ir-raguni principali ghall-oppozzizzjoni ghall-pjan ta' qasma, li nghatat hija li uhud mill-partijiet iridu johorgu ammonti ta' flus sostanzjali biex

isir l-ekwiparazzjoni skont il-pjan ta' qasma kif imhejji u redatt mill-Perit Saliba. Ghalkemm, l-intimati sostnew li mhumiex jaqblu mal-konkluzjoni tal-Perit nominat mill-Qorti, jigi osservat li l-intimati ma komplewx bl-inkarigu tal-periti perizjuri, wara li dawn gew nominati mill-Qorti. Illi in segwitu l-intimati sostnew l-argumenti taghhom biss permezz ta' l-eskussjoni u n-nota ta' sottomissjonijiet.

F'dan il-kuntest, tajjeb jinghad, li huwa minnu li l-Qorti mhijiex marbuta li tistrieħ fuq il-konkluzjonijiet tal-Perit minnha mahtur, kontra l-konvinzjoni taghha, hekk kif jirrizulta mill-**artikolu 681 tal-Kap 12**. Madankollu skont l-insenjament tal-gurisprudenza, dan ma tistax taghmlu b'mod legger jew kapriccuz. Il-konvinzjoni kuntrarja trid tkun ibbazata fuq ragunijiet li jpoggu fid-dubju l-opinjoni teknika sottomessa mill-Perit tekniku. Fi kliem iehor, il-*giudizio dell'arte* ma jistax u m'ghandux jitwarrab facilment, sakemm ma jkunx jidher b'mod car li l-fehmiet u konkluzjonijiet tal-perit huma irragonevoli. - App Civili **Bugeja vs Muscat et**, deciza fit-23 ta' Gunju 1967; **Dominic Farrugia et vs Joseph Muscat et**, P.A. deciza fl-20 ta' April 2010.

Difatti, saret referenza ghall-kaz **Louis Gauci vs Angela Attard**, P.A.(19/1992/1) - 9 ta' Dicembru 2002, fejn inghad li

“.....il-giudizio dell'arte espress mill-espert nominat minnha mhux facli li jigi skartat. Biex taghmel dan il-Qorti jehtigilha tara jekk fil-kumpless tac-cirkostanzi dan il-gudizzju huwiex wiehed irragjonevoli jew priv minn dawk l-elementi assodanti li jwasslu ghall-konvinciment.”Inoltre

“Il-konkluzjonijiet tal-perit tekniku jikkostitwixxu prova, opinjoni li ghandha valur probatorju daqs kull prova ohra u li tibqa’ tipprevali sakemm ma tigix kontrastata jew bi provi ohra li jikkontradicuwha jew altrimenti b’sottomissjonijiet tal-parti li jinnewtralizzaw bhala wahda mhux attendibbli u kredibbli.”

Dwar il-konkluzjonijiet ta’ l-espert tekniku, l-Qorti tal-Appell fil-kaz **Calleja vs Mifsud**, irriteriet:

*“Kemm il-kostatazzjonijiet tal-perit tekniku nominat mill-Qorti kif ukoll il-konsiderazzjonijiet u opinjonijiet esperti tieghu jikkostitwixxu skont il-ligi prova ta’ fatt li kellhom bhala tali jigu meqjusa mill-Qorti. Il-Qorti ma kintix obbligata li taccetta r-rapport tekniku bhala prova determinanti u kellha dritt li tiskartah kif setghet tiskarta kull prova ohra. Mill-banda l-ohra, pero`, huwa ritenut minn dawn il-Qrati li kellu jinghata piz debitu lill-fehma teknika ta’ l-espert nominat mill-Qorti billi l-Qorti ma kellhiex leggerment tinjora dik il-prova. Hu manifest mill-atti u hu wkoll sottolineat fir-rikors ta’ l-appell illi l-mertu tal-prezenti istanza kien kollu kemm hu wiehed ta’ natura teknika li ma setax jigi epurat u deciz mill-Qorti minghajr l-assistenza ta’ espert in materja. (Ara **Philip Grima vs Carmelo Mamo**, Appell Civili deciz 29 ta’ Mejju 1998; **Anthony Cauchi vs Carmelo Mercieca**, Appell Civili deciz fis-6 ta’ Ottubru 1999, **John Saliba vs Joseph Farrugia**, Appell Civili deciz fit-28 ta’ Jannar 2000, **Sammy Tabone vs Carmel Tabone**, Appell Civili deciz fil-5 ta’ Ottubru 2001; **Spiteri Tiles Ltd. vs Raymond Borg**, P.A. deciza fit-28 ta’ Frar 2002). B’danakollu dan ma jfissirx li l-Qorti ma kellhiex thares b’lenti kritika lejn l-opinjoni teknika lilha sottomessa*

u ma kellhiex tezita li tiskarta dik l-opinjoni jekk din ma tkunx wahda sodisfacentement u adegwatament tinvesti l-mertu, jew jekk il-konkluzjoni ma kinitx sewwa tirrizolvi l-kwezit ta' natura teknika.”

Madanakollu filwaqt li tabbraccja l-istejjem rapportati mill-Perit Tekniku billi dawn huma ta' natura teknika, il-pjan ta' qasma ghandu jigi ezaminat fl-isfond tal-principji giuridici li jirregolaw l-istitut ta' divizjoni.

Ikkonsidrat li ghal dak li jirrigwarda l-pjan ta' qasma tal-Perit Saliba, dan jizgura li l-valur ekonomiku tal-assi ereditarji ma jigix diminzzat, b'mod li ma tigix arrekata hsara lill-partijiet. Skont il-principji l-aktar assodati fil-gurisprudenza taghna, meta jsir pjan ta' qasma, jehtieg li titnissel ripartizzjoni ugwali. (**Kollez. Vol XXXVIII pl p105**).

Ghaldaqstant, l-istima u l-valur tal-porzjonijiet ghandhom jigu ffissati b'mod li ma tigix ikkawzata hsara lill-partijiet ikkoncernati. B'hekk, huwa imperattiv illi l-ekwiparazzjoni ma tkunx oneruza sabiex ma tigix znaturata l-funzjoni taghha. (**Kollez Vol. XLV.Pi.p98**).

L-awtur **Duvergier** sostna li l-ekwiparazzjoni hi vendita` forzuza u allura, in bazi ghal din il-veduta, gie ritenut mill-Qrati taghna illi l-ekwiparazzjoni ma kellhiex tkun “molto considerevole”. Kollez Vol III p322 jew esagerata u sproporzjonata (**Kollez, Vol. XXXIII pll p214**).

F'kazijiet bhal dawn gie sostnut li l-Qorti mhi marbuta bl-ebda mod mas-suggerimenti maghmula mill-perit (Kollez. Vol. XLV PI p98) u allura fejn l-ekwiparazzjoni tkun

konsiderevoli gie ritenut li l-Qorti ma tistax taccetta l-pjan ta' qasma u jkollha taqa' fuq ir-rimedju inevitabli tal-licitazzjoni biex tispicca l-komunjoni bejn il-komproprjetarji (Kollez. Vol. XXXIV PI p307). (Ara **Rev. Dun Gusepp Frendo vs Francesco Saverio Frendo et**, P.A. (15/1996/1) deciza fit-30 ta' Gunju 2005.

F'dan il-kuntest, huwa relevanti l-kaz **Nicholas Jensen Testaferrata noe vs in-Nobbli Anna Maria Spiteri Debono**, deciz mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fid-29 ta' April 2005, fejn gie ritenut li meta d-divizjoni timporta sproporzjon konsiderevoli fil-kwoti, li jgib in-necessita' ta' ekwiparazzjoni eccessiva⁸, fejn id-divizjoni tinbidel f'bejgh furzat, u mill-banda l-oħra taggrava izjed lil min ikollu ihallas l-ekwiparazzjoni.

Illi fil-fehma konsiderata ta' din il-Qorti l-intimati ma rnexxielhomx jikkontrastaw il-konkluzjoni peritali ghas-soddisfazzjon taghha. Il-pjan imhejji mill-Perit huwa aktar ekwu għall-kondividendi kollha għalkemm suggett għall-hlas tal-ekwiparazzjoni suggerita.

Kif diga inghad l-ilment tal-intimati kif sottomess fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom, huwa fis-sens li f'divizjoni ta' wirt tal-valur ta' €3,745,032, il-koproprjetarji jridu jhallsu ammont komplessiv rapprezentanti kwint u cjoe` (20%) tal-valur intier tal-assi ereditarji f'ekwiparazzjoni. Illi meta jigi kkunsidrat in-numru ta' werrieta, u n-numru ta' proprjetajiet, fosthom li qed jintuzaw għall-skopijiet kummercjali, u l-ekwiparazzjoni kif elenkata fil-konkluzjoni tar-rapport

⁸ R. Fleri et vs G. Portelli et, P.A. deciza fit-2 ta' Marzu 1959.

ulterjuri tal-Perit Alan Saliba, ma jidhirx li hemm ekwiparazzjoni sproporzjonata.

Fil-kaz odjern, hemm numru ta' immobbli b'valur sostanzjali komplessiv li jrid jigi ripartit bejn tmax-il eredi. Dawn jinkludu beni kummercjali, appartamenti u ishma. Fil-pjan propost, min qed jigi mgħobbi bil-hlas ta' ekwiparazzjoni qed jircievi beni immobbli b'valur oghla mill-ohrajn li jinkludu assi ta' natura kummercjali. Il-Qorti hija tal-fehma li l-ammonti li qed jiggravaw uhud mic-cipep mhuwiex sproporzjonat għas-sehem ta' immobbli li ser jigi assenjat lil dawk ic-cipep fil-pjan ta' qasma.

Għalhekk, fid-dawl tas-suespost, din il-Qorti ser toqghod fuq il-konkluzjonijiet tal-Perit Tekniku u taddottahom fl-intier tagħhom.

Illi gie sottomess mill-intimati, kemm fin-nota ta' sottomissjonijiet, u fit-trattazzjoni, li l-mertu tal-kaz odjern bit-talbiet kif dedotti huwa ezawrit, *stante* li fil-mori tal-kaz miet Julian Bonello missier l-attrici u halla legati *di cosa altrui* tal-immobbli kollha in divizjoni, inkluz is-sehem appartenenti lil wirt ta' martu premorjenti. Għalhekk, qed jigi sostnut, mill-intimati, li l-proprjeta` li sa qabel il-mewt ta' Julian Bonello kienet tappartjeni lill-ahwa Bonello, bil-mewt ta' missierhom saret proprjeta` diviza tal-legatarji, kwindi qed jigi sostnut li l-proprjeta` immobiljari mertu ta' dan il-kaz m'ghadux in komun bejn il-partijiet u għalhekk ma tistax tiffirma parti mid-divizjoni f'dan il-kaz.

Jigi osservat, li l-kaz odjern gie istitwit fl-1980 u t-talbiet huma mmirati għall-qsim tal-wirt tad-defunta Marianna Bonello u mhux ta' Julian Bonello. Jigi nnutat, li l-intimati ressqu dan l-argument tagħhom fl-aħhar ta' dawn il-proceduri permezz tan-nota ta' sottomissjonijiet konklussiva, minghajr ma pprezentaw nota ta' eccezzjonijiet ulterjuri fil-mori, kif kellhom id-dritt li jagħmlu. Lanqas ma saru talbiet da parti tal-intimati sabiex il-Qorti tissospendi l-proceduri odjerni minhabba r-ragunijiet li qed jigu issa rilevati lejn l-aħhar ta' din il-procedura. Fl-aħhar snin, id-differimenti li ntalbu kienu intizi unikament għal fini ta' transazzjoni bejn il-partijiet, liema transazzjoni ma sehhietx. Ikkunsidrat, li l-fatt li missier il-kontendenti miet testat u halla legati, ma jfissirx li l-mertu tal-kaz odjern huwa ezawrit, proprju għaliex il-wirt ta' Marianna Bonello għad ma nqasamx, kif mitlub fil-kaz odjern u hija din it-talba li targina l-indagni ta' din il-Qorti. Kif tajjeb sostnut mill-attrici, l-attrici bhala wahda mill-werrieta ta' ommha Marianna Bonello hija wkoll propretarja ta' dawk l-assi ereditarji, kwindi ladarba għad ma sar l-ebda trasferiment tal-assi ereditarji, il-proprjetarji tal-legati *di cosa altrui*, naxxenti mit-testment ta' Julian Bonello datat 23 ta' Lulju 1976, jibqghu ma jsirux il-proprjetarji qabel isir it-trasferiment dovut.

Kif tajjeb gie sottomess fin-nota ta' sottomissjonijiet ta' l-attrici, il-materja tal-vertenza in ezami għandha tigi rizolta skont dak indikat fil-kawzali ta' dawn il-proceduri, kif fil-fatt huwa insenjat fil-gurisprudenza nostrana. Din il-Qorti taqbel mar-referenzi li saru fin-nota ta' sottomissjonijiet ta'

I-attrici f'dan ir-rigward. Din il-Qorti ma tistax tiehu post parti f'kawza u tipprovdi ghal xi haga li ma ntabitx. Illi fil-kawza **Godwin Azzopardi vs Paul Azzopardi**, inghad:

“.....il-Qorti ghandha toqghod biss fuq il-kawzali u t-talba dedotta, u xejn izjed.”

Fil-kawza **Grobett Holdings Ltd. vs Abela pro et noe**, Qorti tal-Appell Sede Inferjuri fl-10 ta' Ottubru 2005, gie ribadit:

“Huwa principju maghruf illi fl-ghoti ta' sentenza l-Imhallef civili ghandu joqghod rigorożament fil-limiti tal-kontestazzjoni. Fuq kollox ghandu joqghod strettament ghat-termini tal-kawzali u tat-talba kif migjuba fic-citazzjoni.”

Fid-dawl tas-suespost, *“mhux lecitu allura, li l-Qorti tmur lil hinn mit-talba, ghax is-sentenza trid tirrispekkja biss dak li gie mitlub.”* (Ara **Edwin Cilia vs Carmela Cilia**, deciza mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' Settembru 2012).

TALBIET ATTRICI:

I – L-Ewwel Talba Attrici – Likwidazzjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti

Ghaldaqstant, ghall-fini tal-ewwel talba attrici tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti gja ezistenti bejn id-defunta Marianna Bonello u zewgha illum defunt Julian Bonello.

Immobbli	Valur LM
50 Wembley Garage Triq San Gorg San Giljan	Lm225,000
Garaxx Tiq Ross San Giljan	42,000
The Keating House Triq Ross San Giljan	410,000
126 Wembley court Triq St Antnin San Gwann	(5) 30,000
	(6) 30,000
	(7) 29,000
	(8) 29,000
124/128 Triq St Antnin San Gwann	84,000
109/113 Triq St. Antnin San Gwann	134,000
111 Julian Flats Triq St Antnin San Gwann	(1) 42,000
	(2) 42,000
69, Wembley Court Triq il-Kapuccini San Gwann	(1) 30,000
	(2) 30,000
	(3) 29,000
	(4) 29,000
67/71 Triq il-Kapuccini San Gwann	82,000
90, Maryanne Court Triq Sta Margherita San Gwann	(1) 38,000
	(2) 38,000
	(3) 37,000
	(4) 37,000
88/92 Triq Sta Margerita San Gwann	144,000
Total	Lm1,591,000

Ishma

Ishma f'Wembley Motors Ltd u f'Turista Ltd	65,718
--	--------

Flus kontanti	327
----------------------	-----

Ghamara	453
----------------	-----

Donazzjonijiet f'doti	3,2000
------------------------------	--------

Dejn	(52,732.793)
-------------	---------------

Total:	Lm1,607,965.207
---------------	------------------------

Nofs (1/2)	LM 803,982.61
-------------------	----------------------

Minn dan in-nofs ghandu jitnaqqas l-ispejjez tal-funeral tad-defunta Marianna Bonello, cioe` Lm203.50⁹.

B'hekk il-valur nett tas-sehem ta' nofs (1/2) mill-assi appartenenti lill-eredita' ta' Marianna Bonello jammonta ghall-**Lm803,779.104**

It-Tieni Talba

Stante li l-beni fuq elenkati u d-dejn relattiv jappartjenu lill-komunjoni tal-akkwisti gja ezistenti bejn id-decujus u Julian Bonnici, ghalhekk tordna li nofs indiviz (1/2) jigi assenjat lill-lill-istess Julian Bonello u n-nofs l-iehor lill-attrici u l-hdax-il konvenut, ilkoll ahwa Bonello indaqs bejniethom.

⁹ Denunzja tas-successjoni fol 565.

Ghaldaqstant il-valur totali tal-eredita' ta' Marianna Bonello¹⁰ huwa ta' Lm803,779.104 ossia €1,872,301.68¹¹
Dan il-valur ghandu jigi ripartit bejn it-tnax-il ahwa Bonello. Il-valur ta' kull sehem huwa **€156,025.14**

II – It-Tielet u r-Raba' Talbiet attrici. Divizjoni u assenjazzjoni tal-massa ereditarja kif elenkata taht il-kap intestat "Likwidazzjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti".

Referibbilment ghat-tielet u r-raba' talba, din il-Qorti, kif diga enuncjat aktar qabel ser toqghod fuq id-divizjoni kif imhejjija mill-Perit Tekniku u tordna d-divizjoni ta' tnax-il parti ugwali ta' l-imsemmija nofs il-massa ereditarja li kienet tappartjeni lil Marianna Bonello, billi jigi assejnat dodecizima parti (1/12) kull wiehed lill-attrici u lill-konvenuti hutha, skont kif imsemmi u elenkat aktar 'il fuq it-tabella kif dettaljata fir-rapport tal-Perit Saliba bil-partijiet kollha imsemmija individwalment, kif ukoll l-ekwiparazzjonijiet ghandhom isiru kif hemmhekk indikati.

A skans ta' ekwivoku ser tirriproduci l-pjan ta' qasma kif relatat mill-Perit Alan Saliba li qed jigi addottat fl-intier tieghu:

PJAN TA' DIVIZJONI RELATAT MILL-PERIT ALAN SALIBA (Rapport Addizzjonali fol 544-557 tal-process):

¹⁰ Wara t-tnaqqis tal-ispejjez tal-funeral.

¹¹ Rapport addizzjonali tal-Perit Alan Saliba a fol 550.

Isem	Beni	Valur	Total €
(1)Antoinette	½ Flat 2,Wembley Court		34,940.60
	Donazzjoni		931.75
Ekwip.	Minghand Carmel		120,152.79
			156,025.14
(2)Carmel	1/10 Wembley Garage		52,410.90
	1/10 Garaxx Triq Ross		9,783.37
	1/10 The Keating House		95,504.31
	1/10 124/128 Triq St.Antnin		19,566.74
	1/10 109/113 Triq St.Antnin		31,213.60
	1/10 67/71Triq I-Kapuccini		19,100.86
	1/10 88/92Triq Sta Margerita		33,542.98
	½ Flat 4 Maryanne Court		43,093.41
Ekwip.	Lil Antoinette		(120,152.79)
	Lil Mary		(28,038.24)
			156,025.14
(3)Joseph	1/10 Wembley Garage		52,410.90
	1/10 Garaxx, Triq Ross		9,783.37
	1/10 The Keating House		95,504.31
	1/10 124/128 Triq St Antnin		19,566.74
	1/10 109/13, Triq St.Antnin		31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini		19,100.86
	1/10 88/92 Triq Sta Margerita		33,542.98
	½ Flat 1 Wembley Court		34,940.60
Ekwip.	Lil Mary		(80,855.91)
	Lil Irene		(59,182.31)
			156,025.14
(4)Mary	1/2 Flat 6 Wembley Court		34,940.60

	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	Donazzjoni	931.75
Ewkip	Minghand Carmel	28,038.24
	Minghand Joseph	80,855.91
		156,025.14

(5)Emmanuel	1/10 Wembley Garage	52,410.90
	1/10 Garaxx Triq Ross	9,783.37
	1/10 The Keating House	95,504.31
	1/10 124/128 Triq St.Antnin	19,566.74
	1/10 109/113 Triq St.Antnin	31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini	19,100.86
	1/10 88/92 Triq Sta Margerita	33,542.98
	½ Flat 1 St Julian Flats	48,916.84
Ekwip.	Lil Rita	(108,894.15)
	Lil Irene	(35,735.60)
	Lil Helen	(9,384.71)
		156,025.14

(6) Rita	1/2 Flat 5 Wembley Court	34,940.60
	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	Donazzjoni	931.75
Ewkip	Minghand Emmanuel	108,894.15
		156,025.14

(7) Irene	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	½ Flat 2 Julian Flats	48,916.84
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	Donazzjoni	931.75
Ekwip.	Minghand Joseph	59,182.31
	Minghand Emmanuel	35,735.60

		<u>156,025.14</u>
(8) Helen	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	½ Flat 3 Maryanne Court	43,093.41
	Ghamara/cash	434.43
Ekwip.	Minghand Emmanuel	9,384.71
	Minghand Julian	45,926.98
	Minghand Pierre	45,926.98
		<u>156,025.14</u>
(9) Theresa	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	½ Flat 2 Maryanne Court	44,258.09
Ekwip.	Minghand Julian	100,508.40
		<u>156,025.14</u>
(10) Doreen	1/12 Flat 7 Wembley Court	5,629.32
	1/12 Flat 4 Wembley Court	5,629.32
	½ Flat 1 Maryanne Court	44,258.09
Ekwip.	Minghand Pierre	100,508.40
		<u>156,025.14</u>
(11) Julian	1/10 Wembley Garage	52,410.90
	1/10 Garaxx, Triq Ross	9,783.37
	1/10 The Keating House	95,504.31
	1/10 124/128 Triq St Antnin	19,566.74
	1/10 109/113 Triq St. Antnin	31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini	19,566.74
	1/10 88/92 Triq Sta Margerita	33,542.98
	½ Flat 3 Wembley Court	33,775.91
	¼ shares	38,270.44
	¼ dejn	(30,708.59)

Ekwip.	Lil Theresa	(100,508.40)
	Lil Helen	(45,926.98)
		156,025.14
<hr/>		
(12) Pierre	1/10 Wembley Garage	52,410.90
	1/10 Garaxx Triq Ross	9,783.37
	1/10 The Keating House	95,504.31
	1/10 124/128 Triq St Antnin	19,566.74
	1/10 109/113 Triq St Antnin	31,213.60
	1/10 67/71 Triq il-Kapuccini	19,100.86
	1/10 88/92 Triq Sta Margerita	33,542.98
	½ Flat 8 Wembley Court	33,775.91
	¼ shares	38,270.44
	¼ dejn	(30,708.59)
Ekwip.	Lil Doreen	(100,508.40)
	Lil Helen	(45,926.98)
		156,025.14
<hr/>		
TOTAL		€1,872,301.68

Ghaldaqstant ser tilqa' it-tielet u r-raba' talbiet u tordna li l-beni likwidati ghall-fini tal-Ewwel Talba jigu divizi skont dan il-pjan imsemmi u l-assi jigu assenjati lil kull wiehed u wahda mill-partijiet skont kif hawn fuq elenkat u kif soggett ghall-ekwiparazzjonijiet imposti fuq uhud mill-partijiet favur l-ohrajn skont ir-relazzjoni addizzjonali hawn rapportat.

Rigward it-tieni eccezzjoni tal-intimati, fil-mertu, kkunsidrat, li ladarba ma opponewx ruhhom ghat-talbiet attrici sabiex tiehu sehemha sakemm jitnaqqas l-ammont rapprezentanti d-dota ricevuta minnha, dak except f'dan is-sens huwa

legalment gustifikat, kwindi l-attrici ghandha thallas l-ammont ta' Lm733.33 (11/12 ta' Lm800) ekwivalenti ghal €1708.20 lill-intimati bejniethom.

Illi l-attrici ssottomettiet fin-nota taghha li *stante* t-trapass ta' zmien u l-awment fl-indici tal-inflazzjoni mid-data tal-ahhar rapport peritali, li din il-Qorti ghandha tordna li l-ewkiparazzjoni likwidata mill-Perit Saliba ghandha tizdied almenu bir-rata ta' 26% (ir-rata ta' inflazzjoni mis-sena 2005 'il hawn).

Din il-Qorti ma tistax takkolji dan is-suggeriment. Il-valuri huma stabbiliti ghall-kondividendi kollha u jekk il-valuta monetarja gholiet, il-qasma xorta issir abbazi tal-istima tal-assi ereditarji fil-mument tal-apertura tas-successjoni. Il-qasma tinhadem b'referenza ghal dak il-mument fiz-zmien.

Ghaldaqstant, din il-Qorti, tilqa' t-tieni eccezzjoni ta' l-intimati u takkolji t-talbiet ta' l-attrici.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-ewwel eccezzjoni, u tilqa' t-tieni eccezzjoni referibbilment ghat-tnaqqis tad-dota ricevuta mill-attrici, tilqa' t-talbiet ta' l-attrici kif gej:

1. Tilqa' l-ewwel talba u tordna l-likwidazzjoni ta' l-assi tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn id-defunta Marianna

Bonello u illum defunt Julian Bonello fl-assi immobbli u mobbli kif murija f' "**Likwidazzjoni tal-Komunjoni tal-akkwisti.**"

2. Tilqa' t-tieni talba u tordna d-divizjoni tal-massa ereditarja appartenenti lill-komunjoni ta' l-akkwisti, billi nofs (1/2) indiviz ghandu jigi diviz bejn l-attrici u l-hdax-il konvenuti kollha ahwa Bonello.

3. Tilqa' t-tielet talba u tordna d-divizjoni f' tnax-il parti ugwali kif sucitat u kif ordnata fil-pjan ta' qasma imhejji mill-Perit Tekniku Alan Saliba, skont kif murija fil-kap intestat "**PJAN TA' DIVIZJONI RELATAT MILL-PERIT ALAN SALIBA (Rapport Addizzjonali fol 544-557 tal-process)**" liema rapport addizzjonali qed jigi assunt bhala parti integrali minn din is-sentenza.

4. Tilqa' r-raba' talba u tassenja *per forza* ta' din is-sentenza, lill-attrici u lil kull wiehed u wahda mill-konvenuti ahwa Bonello il-porzjonijiet kif inhuma elenkati fil-pjan ta' qasma imsemmi, u tordna li jsiru l-ekwiparazzjonijiet u hlas tad-dejn kif elenkat fl-imsemmi pjan ta' divizjoni. Tordna wkoll lill-attrici tirrifondi l-ammont minn sehema l-ammont ta' €1708.20 sabiex jigi ripartit bejn lill-intimati indaqs bejniethom rapprezentanti hlas ta' donazzjoni (dota u tieg).

L-ispejjez jithallsu mill-partijiet f'porzjonijiet ugwali bejniethom.

Moqrija.

**Onor. Imhalledf Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.
31 ta' Mejju 2018**

**Josette Demicoli
Deputat Registratur
31 ta' Mejju 2018**